Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. rugpjūčio 10 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūra – Policijos ir teismų bendradarbiavimas baudžiamosiose bylose – Europos arešto orderis – Pagrindų sprendimas 2002/584/TVR – Perdavimo tarp valstybių narių tvarka – Vykdymo sąlygos – Neprivalomo nevykdymo pagrindai – Pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR įterpto 4a straipsnio 1 dalis – Arešto orderis, išduotas siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę – Sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“ – Teismo procesas, per kurį pakeičiamos pirmiau paskirtos bausmės – Sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo – Suinteresuotajam asmeniui asmeniškai nedalyvaujant priimtas sprendimas – Kaltu pripažintas asmuo, asmeniškai nedalyvavęs nei pirmojoje, nei apeliacinėje instancijoje nagrinėjant bylą, kurioje dėl jo priimtas pirminis apkaltinamasis nuosprendis – Asmuo, kurį apeliaciniame procese gynė advokatas – Arešto orderis, kuriame apie tai nepateikta informacijos – Padariniai vykdančiajai teisminei institucijai“

Byloje C-271/17 PPU

dėl *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai) 2017 m. gegužės 18 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo tą pačią dieną, pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje dėl Europos arešto orderio, išduoto dėl

**Sławomir Andrzej Zdziaszek,**

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas J. L. da Cruz Vilaça, teisėjai M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits ir F. Biltgen (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2017 m. liepos 11 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– S. A. Zdziaszek, atstovaujamo advokatų M. Bouwman ir B. J. Polman,

– *Openbaar Ministerie*, atstovaujamos K. van der Schaft ir U. Weitzel,

– Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Noort ir M. Bulterman,

– Airijos, atstovaujamos J. Quaney, padedamos BL C. Noctor,

* Proceso kalba: nyderlandų.

– Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna, M. Nowak ir K. Majcher,

– Europos Komisijos, atstovaujamos R. Troosters ir S. Grünheid,

susipažinęs su 2017 m. liepos 26 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

**Sprendimą**

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 6 t., p. 34), iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR (OL L 81, 2009, p. 24) (toliau – Pagrindų sprendimas 2002/584), 4a straipsnio 1 dalies išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas Nyderlanduose vykdant Europos arešto orderį, *Sąd Okręgowy w Gdańsku* (Gdansko apygardos teismas, Lenkija) išduotą dėl Sławomir Andrzej Zdziaszek, siekiant Lenkijoje įvykdyti laisvės atėmimo bausmę.

## Teisinis pagrindas

### *Tarptautinė teisė*

### *EŽTK*

3 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – EŽTK) 6 straipsnyje „Teisė į teisingą bylos nagrinėjimą“ nustatyta:

„1. Kai yra sprendžiamas tam tikro asmens civilinio pobūdžio teisių ir pareigų ar jam pareikšto kokio nors baudžiamojo kaltinimo klausimas, toks asmuo turi teisę, kad bylą per kuo trumpiausią laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. Teismo sprendimas paskelbiamas viešai, tačiau demokratinėje visuomenėje moralės, viešosios tvarkos ar valstybės saugumo interesais spaudos atstovams ar visuomenei gali būti neleidžiama dalyvauti per visą procesą ar jo dalį, kai tai reikalinga dėl nepilnamečių ar bylos šalių privataus gyvenimo apsaugos, arba tiek, kiek, teismo nuomone, yra būtina dėl ypatingų aplinkybių, dėl kurių viešumas pakenktų teisingumo interesams.

2. Kiekvienas nusikaltimo padarymu kaltinamas asmuo laikomas nekaltu tol, kol jo kaltė neįrodyta pagal įstatymą.

3. Kiekvienas nusikaltimo padarymu kaltinamas asmuo turi bent jau šias teises:

a) būti skubiai ir išsamiai jam suprantama kalba informuotas apie jam pateikiamo kaltinimo pobūdį ir pagrindą;

b) turėti pakankamai laiko ir galimybių pasirengti gynybai;

c) gintis pats ar padedamas savo paties pasirinkto gynėjo arba, jei neturi pakankamai lėšų gynėjui atsilyginti ir kai tai būtina teisingumo interesams apsaugoti, nemokamai gauti advokato pagalbą;

d) pats apklausti kaltinimo liudytojus ar turėti galimybę, kad tie liudytojai būtų apklausti ir kad gynybos liudytojai būtų iškviesti ir apklausti tokiomis pat sąlygomis, kokios taikomos kaltinimo liudytojams;

e) nemokamai naudotis vertėjo pagalba, jeigu nesupranta ar nekalba teismo procese vartojama kalba.“

### *Sąjungos teisė*

### *Chartija*

4 Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 ir 48 straipsniai yra jos VI antraštinėje dalyje „Teisingumas“.

5 Chartijos 47 straipsnyje „Teisė į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą“ nustatyta:

„Kiekvienas asmuo, kurio teisės ir laisvės, garantuojamos Sąjungos teisės, yra pažeistos, turi teisę į veiksmingą jų gynybą teisme šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.

Kiekvienas asmuo turi teisę, kad jo bylą per kiek įmanoma trumpesnį laiką viešai ir teisingai išnagrinėtų pagal įstatymą įsteigtas nepriklausomas ir nešališkas teismas. Kiekvienas asmuo turi turėti galimybę gauti teisinę pagalbą, būti ginamas ir atstovaujamas.

<…>“

6 Su Pagrindinių teisių chartija susijusiuose išaiškinimuose (OL C 303, 2007, p. 17; toliau – su Chartija susiję išaiškinimai) dėl Chartijos 47 straipsnio antros pastraipos nurodyta, kad ši nuostata atitinka EŽTK 6 straipsnio 1 dalį.

7 Su Chartija susijusiuose išaiškinimuose dėl minėto 47 straipsnio taip pat pažymėta, kad „Sąjungos teisėje teisė į teisingą bylos nagrinėjimą neapsiriboja su civilinėje teisėje numatytomis teisėmis ir pareigomis susijusiais ginčais. Taip yra todėl, kad Sąjunga – tai teisinės valstybės principais grindžiama bendrija, kaip nurodė Teismas [1986 m. balandžio 23 d. Sprendime *Les Verts prieš Europos Parlamentą* (294/83, EU:C:1986:166)]. Nepaisant to, visais atžvilgiais, išskyrus jų taikymo sritį, EŽTK suteiktos garantijos panašiu būdu taikomos Sąjungai.“

8 Chartijos 48 straipsnyje „Nekaltumo prezumpcija ir teisė į gynybą“ nustatyta:

„1. Kiekvienas kaltinamas padaręs nusikaltimą asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltė neįrodyta pagal įstatymą.

2. Kiekvienam, kuris kaltinamas padaręs nusikaltimą, užtikrinama teisė į gynybą.“

9 Šiuo klausimu su Chartija susijusiuose išaiškinimuose nurodyta:

„48 straipsnis yra toks pat kaip EŽTK 6 straipsnio 2 ir 3 dalys <…>

<…>

Remiantis 52 straipsnio 3 dalimi, šios teisės turinys ir taikymo apimtis yra tokia pati kaip EŽTK garantuotos teisės.“

10 Chartijos 51 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 dalyje nustatyta:

„Šios Chartijos nuostatos skirtos Sąjungos institucijoms, įstaigoms ir organams, tinkamai atsižvelgiant į subsidiarumo principą, bei valstybėms narėms tais atvejais, kai šios įgyvendina Sąjungos teisę. <…>“

11 Chartijos 52 straipsnyje „Teisių ir principų taikymo sritis ir aiškinimas“ numatyta:

„1. Bet koks šios Chartijos pripažintų teisių ir laisvių įgyvendinimo apribojimas turi būti numatytas įstatymo ir nekeisti šių teisių ir laisvių esmės. Remiantis proporcingumo principu, apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti.

<…>

3. Šioje Chartijoje nurodytų teisių, atitinkančių Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos garantuojamas teises, esmė ir taikymo sritis yra tokia, kaip nustatyta toje Konvencijoje. Ši nuostata nekliudo Sąjungos teisėje numatyti didesnę apsaugą.

<…>

7. Sąjungos ir valstybių narių teismai skiria deramą dėmesį išaiškinimams, kurie yra parengti siekiant nubrėžti šios Chartijos aiškinimo gaires.“

***Pagrindų sprendimas 2002/584 ir Pamatinis sprendimas 2009/299***

12 Pagrindų sprendimo 2002/584 5, 6, 8, 10 ir 12 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(5) <…> [P]radėjus taikyti naują [naują supaprastintą] nuteistų ar įtariamų asmenų perdavimo sistemą vykdant baudžiamuosius nuosprendžius ar traukiant baudžiamojon atsakomybėn, galima panaikinti dabartinės ekstradicijos tvarkos sudėtingumą ir jai būdingas vilkinimo tendencijas. <…>

(6) Šiame pagrindų sprendime numatytas Europos arešto orderis baudžiamosios teisės srityje yra pirmoji konkreti priemonė, įgyvendinanti abipusio pripažinimo principą, kurį Europos Vadovų Taryba pavadino teisminio bendradarbiavimo „kertiniu akmeniu“.

<…>

(8) Sprendimams dėl Europos arešto orderio vykdymo turi būti taikoma pakankama kontrolė, o tai reiškia, kad valstybės narės, kurioje prašomas perduoti asmuo buvo areštuotas [suimtas], teisminė institucija turi priimti sprendimą dėl jo (jos) perdavimo.

<…>

(10) Europos arešto orderio mechanizmas remiasi aukštu valstybių narių tarpusavio pasitikėjimu. Jo įgyvendinimą galima sustabdyti tik tuo atveju, jei viena iš valstybių narių sunkiai ir nuolat pažeidinėja [ES 6 straipsnio 1 dalyje, po pakeitimo tapusios ESS 2 straipsniu,] išdėstytus principus, Tarybos nustatytus [kai šie pažeidimai nustatyti Tarybos] pagal [ES 7 straipsnio 1 dalį, po pakeitimo tapusią ESS 7 straipsnio 2 dalimi], ir dėl to atsiranda jos 7 straipsnio 2 dalyje nurodytos pasekmės.

<…>

(12) Šis pagrindų sprendimas grindžiamas pagarba pagrindinėms teisėms ir principams, kurie pripažįstami [ES] 6 straipsnyje ir kurie atsispindi <…> [C]hartijoje, ypač jos VI skyriuje. Jokia šio pagrindų sprendimo nuostata negali būti išaiškinta taip, lyg ji draustų atsisakyti perduoti asmenį, kurio areštui [dėl kurio suėmimo] yra išduotas Europos orderis [Europos arešto orderis], kai yra objektyvių priežasčių manyti, kad minėtas arešto orderis yra išduotas, siekiant persekioti ar bausti asmenį dėl jo (jos) lyties, rasės, religijos, etninės kilmės, tautybės, kalbos, politinių įsitikinimų ar seksualinės orientacijos arba kad to asmens padėtis gali būti pažeista dėl bet kurios iš tų priežasčių.

<…>“

13 Šio pagrindų sprendimo 1 straipsnyje „Europos arešto orderio apibrėžimas ir įpareigojimas jį vykdyti“ numatyta:

„1. Europos arešto orderis yra teisminis sprendimas, kurį išduoda [priima] valstybė narė, kad kita valstybė narė areštuotų [suimtų] ir perduotų prašomą perduoti asmenį, siekiant patraukti baudžiamojon atsakomybėn arba vykdyti laisvės atėmimo bausmę, arba sprendimą dėl įkalinimo.

2. Valstybės narės vykdo Europos arešto orderį, remdamosi tarpusavio pripažinimo principu ir vadovaudamosi šio pagrindų sprendimo nuostatomis.

3. Šis pagrindų sprendimas nekeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisės principus, įtvirtintus [ESS] 6 straipsnyje.“

14 Minėto pagrindų sprendimo 3, 4 ir 4a straipsniuose pateikti Europos arešto orderio privalomo ir neprivalomo nevykdymo pagrindai.

15 Pamatiniame sprendime 2009/299 patikslinti pagrindai, kuriais remdamasi valstybės narės vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, jeigu asmuo asmeniškai nedalyvavo nagrinėjant bylą. Jo 1, 2, 4, 6–8, 14 ir 15 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(1) Kaip aiškina Europos [Ž]mogaus [T]eisių [T]eismas, kaltinamojo teisė asmeniškai dalyvauti teisminiame nagrinėjime yra teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, kuri numatyta [EŽTK] 6 straipsnyje, dalis. [Jis] taip pat paskelbė, kad kaltinamojo teisė asmeniškai dalyvauti teisminiame nagrinėjime nėra absoliuti, ir kad tam tikromis aplinkybėmis kaltinamasis gali laisva valia tiesiogiai arba netiesiogiai, tačiau aiškiai atsisakyti tos teisės.

(2) Įvairiuose Tarybos pamatiniuose sprendimuose, kuriais įgyvendinamas galutinių teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principas, nėra nuosekliai aptariamas sprendimų, priimtų po teisminio nagrinėjimo, kuriame atitinkamas asmuo asmeniškai nedalyvavo, klausimas. Ši įvairovė galėtų apsunkinti teisės specialistų darbą ir kliudyti teisminiam bendradarbiavimui.

<…>

(4) Todėl būtina nustatyti aiškius ir bendrus sprendimų, priimtų po teisminio nagrinėjimo, kuriame atitinkamas asmuo asmeniškai nedalyvavo, nepripažinimo pagrindus. Šiuo pamatiniu sprendimu siekiama nustatyti tokius bendrus pagrindus, sudarančius vykdančiajai institucijai galimybę vykdyti sprendimą nepaisant to, kad asmuo nedalyvavo teisminiame nagrinėjime, visapusiškai gerbiant asmens teisę į gynybą. Šis pamatinis sprendimas nėra skirtas reglamentuoti formas ir metodus, įskaitant procesinius reikalavimus, kuriais naudojamasi šiame pamatiniame sprendime nurodytiems rezultatams pasiekti, nes tai yra valstybių narių nacionalinės teisės klausimas.

<…>

(6) Šio pamatinio sprendimo, iš dalies keičiančio kitus pamatinius sprendimus, nuostatomis nustatomos sąlygos, kuriomis neturėtų būti atsisakoma pripažinti ir vykdyti sprendimą, priimtą po teisminio nagrinėjimo, kuriame atitinkamas asmuo asmeniškai nedalyvavo. Šios sąlygos yra alternatyvios; kai tenkinama viena iš sąlygų, užpildydama atitinkamą Europos arešto orderio arba kituose pamatiniuose sprendimuose numatyto atitinkamo liudijimo dalį išduodančioji institucija užtikrina, kad reikalavimai yra arba bus įvykdyti, ir to turėtų užtekti sprendimui vykdyti remiantis tarpusavio pripažinimo principu.

(7) Neturėtų būti atsisakoma pripažinti ir vykdyti sprendimo, priimto po teisminio nagrinėjimo, kuriame atitinkamas asmuo asmeniškai nedalyvavo, jei jam buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teisminio nagrinėjimo, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą, arba jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teisminio nagrinėjimo laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teisminį nagrinėjimą. Šiuo atveju suprantama, kad asmuo turėjo gauti tokią informaciją „laiku“, t. y. pakankamai iš anksto, kad galėtų dalyvauti teisminiame nagrinėjime ir veiksmingai pasinaudoti teise į gynybą.

(8) Kaip aiškina Europos [Ž]mogaus [T]eisių [T]eismas, kaltinamojo teisę į teisingą bylos nagrinėjimą garantuoja [EŽTK]. Ši teisė apima atitinkamo asmens teisę asmeniškai dalyvauti teisminiame nagrinėjime. Norėdamas pasinaudoti šia teise, atitinkamas asmuo turi žinoti apie numatytą teisminį nagrinėjimą. Pagal šį pamatinį sprendimą tai, kad asmuo žinotų apie teisminį nagrinėjimą, turėtų užtikrinti kiekviena valstybė narė pagal savo nacionalinę teisę, laikantis nuostatos, kad turi būti įvykdyti tos konvencijos reikalavimai. Vadovaujantis Europos [Ž]mogaus [T]eisių [T]eismo teismine praktika, sprendžiant, ar būdas, kuriuo teikiama informacija, yra tinkamas norint užtikrinti, kad asmuo žinotų apie teisminį nagrinėjimą, tam tikrais atvejais taip pat būtų galima tinkamai atsižvelgti į atitinkamo asmens dėtas pastangas gauti jam skirtą informaciją.

<…>

(14) Šiame pamatiniame sprendime apsiribojama nepripažinimo pagrindų apibrėžimu tuose dokumentuose, kuriais įgyvendinamas tarpusavio pripažinimo principas. Todėl nuostatos, pavyzdžiui, susijusios su teise į bylos persvarstymą, taikomos tik šių nepripažinimo pagrindų apibrėžčiai. Jos nėra skirtos nacionalinės teisės aktams suderinti. Šis pamatinis sprendimas neturi įtakos būsimiems Europos Sąjungos teisės aktams, kuriais būtų siekiama suderinti valstybių narių įstatymus baudžiamosios teisės srityje.

(15) Nepripažinimo pagrindai yra neprivalomi. Tačiau valstybių narių teisę savo nuožiūra spręsti dėl šių nepripažinimo pagrindų nuostatų perkėlimo į nacionalinę teisę reglamentuoja teisė į teisingą bylos nagrinėjimą, atsižvelgiant į bendrą šio pamatinio sprendimo tikslą – stiprinti asmenų procesines teises ir sudaryti palankesnes sąlygas teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose <…>“

16 Pamatinio sprendimo 2009/299 1 straipsnyje „Tikslai ir taikymo sritis“ nustatyta:

„1. Šio pamatinio sprendimo tikslai – stiprinti asmenų, dėl kurių pradėtos baudžiamosios bylos, procesines teises, palengvinti teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose ir visų pirma pagerinti valstybių narių teismo sprendimų tarpusavio pripažinimą.

2. Šis pamatinis sprendimas nepakeičia pareigos gerbti pagrindines teises ir laikytis pagrindinių teisės principų, įtvirtintų Sutarties 6 straipsnyje, įskaitant asmenų, dėl kurių pradėtos baudžiamosios bylos, teisę į gynybą, ir neturi įtakos jokioms teisminių institucijų pareigoms šioje srityje.

3. Šis pamatinis sprendimas nustato bendras taisykles, reglamentuojančias vienoje valstybėje narėje (sprendimą priėmusioje valstybėje narėje) priimtų teismo sprendimų, kurie buvo priimti suinteresuotam asmeniui nedalyvaujant, pripažinimą ir (arba) vykdymą kitoje valstybėje narėje (vykdančiojoje valstybėje narėje) <…>“

17 Pamatinio sprendimo 2009/299 2 straipsniu įterptas Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnis „Sprendimai, priimti po teisminio nagrinėjimo [per teisminį nagrinėjimą], kuriame asmuo asmeniškai nedalyvavo“. Jo 1 dalyje nustatyta:

„Vykdančioji teisminė institucija taip pat gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, išduotą siekiant vykdyti laisvės atėmimo bausmę arba nutartį paskirti suėmimą, jeigu asmuo asmeniškai nedalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio [per kurį] buvo priimtas tas sprendimas, išskyrus atvejus, kai Europos arešto orderyje nurodyta, kad pagal kitus išduodančiosios valstybės narės nacionalinėje teisėje nustatytus procesinius reikalavimus:

a) laiku:
   i) asmeniui buvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teisminio nagrinėjimo, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą, arba jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teisminio nagrinėjimo laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teisminį nagrinėjimą;

   ir

   ii) asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teisminį nagrinėjimą;

arba

b) žinodamas apie numatomą teisminį nagrinėjimą, asmuo įgaliojo advokatą, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teisminio nagrinėjimo metu ir tas advokatas iš tiesų jį gynė teisminio nagrinėjimo metu;

arba

c) jam įteikus sprendimą ir jį aiškiai informavus apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas, asmuo:
   i) aiškiai nurodė, kad jis neginčija sprendimo;

   arba

   ii) per taikomą laikotarpį nepareikalavo persvarstyti bylą arba nepateikė apeliacinio skundo;

arba

d) sprendimas asmeniui nebuvo asmeniškai įteiktas, tačiau:
   i) po perdavimo jis bus nedelsiant asmeniškai įteiktas ir tas asmuo bus aiškiai informuotas apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas;

   ir

   ii) bus informuotas apie laikotarpį, per kurį jis turi reikalauti persvarstyti bylą arba pateikti apeliacinį skundą, kaip nurodyta atitinkamame Europos arešto orderyje.“

18 Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Europos arešto orderyje nurodoma ši informacija, kuri pateikiama forma, nustatyta priede [laikantis priede nurodytos formos]:

a) prašomo perduoti asmens tapatybė ir pilietybė;

b) išduodančiosios teisminės institucijos pavadinimas, adresas, telefono ir fakso numeriai bei elektroninio pašto adresas;

c) vykdytino teismo sprendimo įrodymas [vykdytinas teismo sprendimas], arešto orderis arba kitas tokį pat poveikį turintis vykdytinas teismo sprendimas, kuriam taikomi 1 ir 2 straipsniai;

d) nusikalstamos veikos pobūdis ir teisinė kvalifikacija, ypač atsižvelgiant į 2 straipsnį;

e) aplinkybių, kuriomis nusikalstama veika buvo padaryta, aprašymas, ypač laikas, vieta, prašomo perduoti asmens dalyvavimo padarant nusikalstamą veiką laipsnis;

f) skirta bausmė, jei yra priimtas galutinis teismo sprendimas, arba pagal išduodančiosios valstybės narės teisę skirtinų už tokią nusikalstamą veiką bausmių ribos;

g) jei įmanoma, kitos nusikalstamos veikos aplinkybės.“

19 Šio pagrindų sprendimo 15 straipsnyje „Perdavimo sprendimas“ nustatyta:

„1. Vykdančioji teisminė institucija, laikydamasi šiame pamatiniame [Pagrindų] sprendime nustatytų terminų ir sąlygų, nusprendžia, ar asmuo turi būti perduotas.

2. Jei vykdančioji teisminė institucija mano, kad išduodančiosios valstybės narės praneštos informacijos nepakanka sprendimui dėl perdavimo priimti, ji paprašo skubiai pateikti būtiną papildomą informaciją, ypač susijusią su 3–5 ir 8 straipsniais, ir, atsižvelgdama į tai, kad reikia laikytis 17 straipsnyje nustatytų terminų, gali nustatyti terminą, iki kurio ji turi gauti tokią informaciją.

3. Išduodančioji teisminė institucija gali bet kuriuo metu vykdančiajai teisminei institucijai nusiųsti bet kokią papildomą naudingą informaciją.“

20 Minėto pagrindų sprendimo 17 straipsnyje nustatyta:

„1. Europos arešto orderis nagrinėjamas ir vykdomas skubos tvarka.

2. Tais atvejais, kai prašomas perduoti asmuo sutinka būti perduotas, galutinis sprendimas dėl Europos arešto orderio vykdymo turėtų būti priimtas per 10 dienų nuo tokio sutikimo davimo.

3. Kitais atvejais sprendimas dėl Europos arešto vykdymo turėtų būti priimtas per 60 dienų nuo prašomo perduoti asmens arešto [suėmimo].

4. Kai ypatingais atvejais Europos arešto orderio įvykdyti per šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytus terminus negalima, vykdančioji teisminė institucija nedelsdama apie tai praneša išduodančiajai teisminei institucijai ir nurodo tokio uždelsimo priežastis. Tokiu atveju terminą galima pratęsti dar 30 dienų.

<…>“

21 Pagrindų sprendimo 2002/584 priede pateiktos vienodos Europos arešto orderio formos d punktas atrodo taip:

„d) Nurodoma, ar asmuo asmeniškai dalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas:

1. ☐ Taip, asmuo asmeniškai dalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas

2. ☐ Ne, asmuo asmeniškai nedalyvavo teisminiame nagrinėjime, po kurio buvo priimtas sprendimas

3. Jei pažymėjote 2 punkto langelį, patvirtinkite vieną iš šių papunkčių:

☐ 3.1a. asmeniui buvo asmeniškai … … (metai / mėnuo / diena) įteiktas teismo šaukimas ir tokiu būdu jis buvo informuotas apie numatytą teisminio nagrinėjimo, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą, ir asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teisminį nagrinėjimą;

ARBA

☐ 3.1b. asmeniui nebuvo asmeniškai įteiktas teismo šaukimas, tačiau jis kitomis priemonėmis faktiškai gavo oficialią informaciją apie numatytą teisminio nagrinėjimo, po kurio buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą tokiu būdu, kad buvo aiškiai nustatyta, jog jis žinojo apie numatytą teisminį nagrinėjimą, ir asmuo buvo informuotas, kad sprendimas gali būti priimtas, jei jis neatvyks į teisminį nagrinėjimą;

ARBA

☐ 3.2. žinodamas apie numatomą teisminį nagrinėjimą, asmuo įgaliojo advokatą, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teisminio nagrinėjimo metu, ir tas advokatas iš tiesų jį gynė teisminio nagrinėjimo metu;

ARBA

☐ 3.3. … m. … … d. (metai / mėnuo / diena) asmeniui įteikus sprendimą ir jį aiškiai informavus apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant pasitelkus naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas, asmuo:

☐ aiškiai nurodė, kad jis neginčija šio sprendimo;

ARBA

☐ per taikomą laikotarpį nepareikalavo persvarstyti bylą arba nepateikė apeliacinio skundo;

ARBA

☐ 3.4. sprendimas asmeniui nebuvo įteiktas asmeniškai, tačiau

— sprendimas asmeniui bus asmeniškai įteiktas nedelsiant po perdavimo, ir

— asmeniui įteikus sprendimą, jis bus aiškiai informuotas apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurių nagrinėjimo procese šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas, ir

— asmuo bus informuotas apie laikotarpį, per kurį jis turi prašyti persvarstyti bylą arba pateikti apeliacinį skundą; šis laikotarpis yra … dienų.

4. Jei pažymėjote 3.1b, 3.2 ar 3.3 papunkčio langelį, prašau pateikite informaciją apie tai, kaip buvo įvykdyta atitinkama sąlyga:

### *Nyderlandų teisė*

22 2004 m. balandžio 29 d. *Overleveringswet* (Įstatymas dėl asmens perdavimo, *Stb.* 2004, Nr. 195; toliau – OLW) į Nyderlandų teisę perkeltas Pagrindų sprendimas 2002/584.

23 OLW 12 straipsnyje nustatyta:

„Asmens perdavimas negalimas, jei Europos arešto orderiu siekiama vykdyti sprendimą, o kaltinamasis asmeniškai nedalyvavo nagrinėjant bylą, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas, išskyrus tuos atvejus, kai Europos arešto orderyje nurodoma, kad laikantis jį išdavusios valstybės narės procesinių reikalavimų:

a) kaltinamajam laiku ir asmeniškai buvo pranešta apie posėdžio, kuriame buvo priimtas sprendimas, laiką ir vietą arba jis kitomis priemonėmis buvo oficialiai ir tinkamai informuotas apie posėdžio laiką ir vietą ir aiškiai patvirtinama, kad jis žinojo apie posėdį ir apie tai, jog sprendimas gali būti priimtas ir jam nedalyvaujant, arba

b) kaltinamasis buvo informuotas apie posėdį ir įgaliojo savo pasirinktą ar valstybės paskirtą advokatą jį ginti ir šis advokatas jį gynė nagrinėjant bylą, arba

c) kaltinamajam įteikus sprendimą ir jį aiškiai informavus apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurį nagrinėjant šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kuris suteikia galimybę dar kartą nagrinėti bylą iš esmės, atsižvelgiant į naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti pakeistas:
   1° jis aiškiai nurodė, kad neginčija sprendimo, arba
   2° per nustatytą terminą neprašė persvarstyti bylos arba nepateikė apeliacinio skundo, arba

d) kaltinamajam asmeniškai nebuvo įteiktas sprendimas, tačiau:
   1° po asmens perdavimo jis bus nedelsiant asmeniškai įteiktas ir tas asmuo bus aiškiai informuotas apie teisę į bylos persvarstymą arba teisę pateikti apeliacinį skundą, kurį nagrinėjant šis asmuo turi teisę dalyvauti ir kuris suteikia galimybę dar kartą nagrinėti bylą iš esmės, atsižvelgiant į naujus įrodymus, o po šio proceso pirminis sprendimas gali būti panaikintas;
   2° jis bus informuotas apie terminą, per kurį turi prašyti bylos persvarstymo arba pateikti apeliacinį skundą, kaip nurodyta atitinkamame Europos arešto orderyje.“

24 OLW 2 priedo D punktas „Europos arešto orderio forma <…>“ sutampa su Pagrindų sprendimo 2002/584 priedo d punktu.

**Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai**

25 Iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad 2017 m. sausio 17 d. *officier van justitie bij de rechtbank* (prokuroras prie apylinkės teismo) pateikė *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas, Nyderlandai), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui, prašymą dėl 2014 m. birželio 12 d. *Sąd Okręgowy w Gdańsku* (Gdansko apygardos teismas, Lenkija) išduoto Europos arešto orderio (toliau – nagrinėjamas Europos arešto orderis) vykdymo.

26 Šis Europos arešto orderis išduotas dėl Nyderlanduose gyvenančio Lenkijos piliečio S. A. Zdziaszek suėmimo ir perdavimo, kad Lenkijoje būtų įvykdytos dvi laisvės atėmimo bausmės.

27 Šiuo klausimu Europos arešto orderyje nurodyta, kad 2014 m. kovo 25 d. *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas, Lenkija) priėmė *cumulative sentence* (sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo). Šis sprendimas susijęs su penkiomis veikomis, sunumeruotomis nuo 1 iki 5 ir atitinkančiomis tiek pat S. A. Zdziaszek padarytų Lenkijos teisėje numatytų nusikalstamų veikų.

28 2014 m. kovo 25 d. sprendimu *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas) *ex officio*

– laisvės atėmimo bausmę, kuri 2005 m. balandžio 21 d. galutiniu *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas) nuosprendžiu S. A. Zdziaszek buvo paskirta už veiką Nr. 1, ir laisvės atėmimo bausmę, kuri 2006 m. birželio 16 d. galutiniu *Sąd Rejonowy w Gdyni* (Gdynios apylinkės teismas, Lenkija) nuosprendžiu buvo paskirta tam asmeniui už veiką Nr. 2, subendrino ir skyrė vieną vienų metų ir 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmę ir

– subendrintą 4 metų laisvės atėmimo bausmę, kuri 2012 m. balandžio 10 d. galutiniu *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas) nuosprendžiu S. A. Zdziaszek buvo paskirta už veikas Nr. 3–5, pakeitė į subendrintą 3 metų 6 mėnesių laisvės atėmimo bausmę, nes teisės aktai pasikeitė ir tapo palankesni suinteresuotajam asmeniui.

29 Dėl laisvės atėmimo bausmės už veikas Nr. 1 ir Nr. 2 prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas 2017 m. balandžio 11 d. sprendimu:

– atsisakė perduoti S. A. Zdziaszek, kiek ši laisvės atėmimo bausmė susijusi su veika Nr. 1, nes pagal Nyderlandų teisę už šią veiką, kaip ji aprašyta nagrinėjamame Europos arešto orderyje, nėra baudžiama, ir

– sustabdė nagrinėjimą dėl Europos arešto orderio vykdymo, kiek ši laisvės atėmimo bausmė susijusi su veika Nr. 2, kad galėtų paprašyti išduodančiosios teisminės institucijos pateikti papildomos informacijos.

30 Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas tik dėl laisvės atėmimo bausmės, susijusios su nusikaltimais, kuriuos sudaro veikos Nr. 3–5.

31 Nagrinėjamo Europos arešto orderio d punkte nurodyta, kad S. A. Zdziaszek asmeniškai nedalyvavo nagrinėjant bylą, kurioje priimtas teismo sprendimas, kuriuo nustatyta galutinė jo atliktina bausmė.

32 Išduodančioji institucija pažymėjo tik šio d punkto 3.2 papunktį, kuriame numatyta:

„žinodamas apie numatomą teisminį nagrinėjimą, asmuo įgaliojo advokatą, kurį paskyrė atitinkamas asmuo arba valstybė, jį ginti teisminio nagrinėjimo metu ir tas advokatas iš tiesų jį gynė teisminio nagrinėjimo metu“.

33 Europos arešto orderį išdavusi institucija užpildė minėto d punkto 4 papunktį, kuriame jai suteikta galimybė paaiškinti, kuo remdamasi ji mano, kad įvykdyta 3.2 papunktyje numatyta sąlyga, ir nurodė:

„Apie teismo posėdį [S. A. Zdziaszek] buvo tinkamai pranešta laikantis Lenkijos baudžiamojo proceso kodekso nuostatų. Pranešimas buvo nusiųstas vykstant pasirengimui nagrinėti bylą nuteistojo nurodytu adresu. Jis buvo įspėtas apie nepranešimo teismui apie gyvenamosios arba buvimo vietos pasikeitimą pasekmes. Per teismo procesą [S. A. Zdziaszek] pasinaudojo teisine pagalba ir jam buvo skirtas advokatas, kuris dalyvavo ir nagrinėjant bylą, ir skelbiant nuosprendį.“

34 Iš Europos arešto orderį išdavusio teismo pateiktos papildomos informacijos matyti, kad:

– 3.2 papunktis ir 4 papunktyje pateikti paaiškinimai susiję procesu, per kurį priimtas 2014 m. kovo 25 d. sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo, o ne su trimis susijusiais apkaltinamaisiais nuosprendžiais,

– pagal Lenkijos teisę tokiose bylose, kaip ši, kurioje priimtas 2014 m. kovo 25 d. sprendimas:
  a) „šios bylos dalykas“ nebegінčijamas,
  b) „teisiškai privalomu nuosprendžiu paskirtos bausmės“ yra sprendimo dėl subendrintos bausmės skyrimo pagrindas,

c) sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo susijęs tik su „klausimais dėl šių bausmių subendrinimo ir klausimu dėl tam tikrų laikotarpių įskaitymo į bendrą bausmę“ ir
d) toks sprendimas „dėl savo pobūdžio yra palankus nuteistajam“, nes, „subendrinus atskiras bausmes į vieną bausmę, faktiškai labai sutrumpėja atliktinos bausmės trukmė“,

– šaukimas į pirmąjį 2014 m. sausio 28 d. teismo posėdį S. A. Zdziaszek buvo nusiųstas jo nurodytu adresu. Jis neatsiėmė šio šaukimo ir neatvyko į teismo posėdį. *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas) *ex officio* paskyrė advokatą atstovauti S. A. Zdziaszek ir sustabdė bylos nagrinėjimą. S. A. Zdziaszek tokiu pat būdu buvo išsiųstas šaukimas į antrąjį 2014 m. kovo 25 d. vykusį teismo posėdį; į jį jis taip pat neatvyko. *Ex officio* paskirtas advokatas dalyvavo posėdyje, kuriame buvo priimtas sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo.

35 Remdamasis šia arešto orderį išdavusio teismo pateikta informacija, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad nagrinėjamu atveju Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies b punkte numatyta sąlyga, atitinkanti prie šio pagrindų sprendimo pridėtos vienodos Europos arešto orderio formos d punkto 3.2 papunktį, netaikytina, nes iš minėtos informacijos negalima daryti išvados, kad prašomas perduoti asmuo „žinojo apie numatomą teisminį nagrinėjimą“ arba kad jis „įgaliojo savo pasirinktą ar valstybės paskirtą advokatą jį ginti teisminio nagrinėjimo metu“.

36 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pirmiausia kelia klausimą, ar tokiam sprendimui, kaip 2014 m. kovo 25 d. sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo, kuriuo nuteistojo naudai pakeičiama subendrinta laisvės atėmimo bausmė, pirmiau jam paskirta galutiniu nuosprendžiu, ir pirmiau galutiniais nuosprendžiais paskirtos atskiros laisvės atėmimo bausmės pakeičiamos viena laisvės atėmimo bausme ir kuriame nebekeliamas klausimas dėl to, ar nuteistasis padarė nusikalstamas veikas, taikytina Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalis.

37 Į šį klausimą atsakius teigiamai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas galėtų pagrįstai atsisakyti vykdyti aptariamą Europos arešto orderį, remdamasis tuo, kad neįvykdyta šio pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies b punkte nurodyta sąlyga.

38 Vis dėlto šis teismas mano, kad į iškeltą klausimą atsakytina neigiamai iš esmės dėl minėto pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies c ir d punktų formuluočių – juose vartojamas žodžių junginys „kurie suteikia galimybę bylą pakartotinai nagrinėti iš esmės, įskaitant [atsižvelgiant į] naujus įrodymus“.

39 Minėto teismo teigimu, iš šios formuluotės matyti, kad kalbama apie situaciją, kai baudžiamąsias bylas nagrinėjantis teismas priėmė sprendimą dėl bylos esmės, t. y. nusprendė dėl suinteresuotojo asmens kaltės dėl nusikalstamos veikos, kuria jis buvo kaltinamas, ir atitinkamu atveju paskyrė bausmę už padarytą nusikalstamą veiką. Tačiau taip nebūtų sprendimo dėl subendrintos bausmės skyrimo, kaip antai 2014 m. kovo 25 d. *Sąd Rejonowy w Wejherowie* (Veiherovo apylinkės teismas) priimto sprendimo, atveju, nes tokios rūšies bylose nebesprendžiamas suinteresuotojo asmens kaltės klausimas.

40 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad, atrodo, Europos arešto orderį išdavęs Lenkijos teismas yra priešingos nuomonės – kad tokio pobūdžio sprendimui taikytina Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalis, nes nagrinėjamo Europos arešto orderio d punkte jis pateikė tik informaciją apie procesą, per kurį priimtas sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo, ir nepateikė informacijos apie procesą, per kurį suinteresuotasis asmuo pripažintas kaltu, kuriame priimtu nuosprendžiu grindžiamas minėtas sprendimas.

41 Jeigu į šį pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat mano, kad turėtų išnagrinėti, ar sprendžiant kaltės klausimą, kuriuo grindžiamas sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo, suinteresuotasis asmuo asmeniškai dalyvavo teismo procese, kuriame buvo priimtas apkaltinamasis nuosprendis, o jeigu nedalyvavo, ar nustatyta bent viena Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodyta sąlyga.

42 Nagrinėjamu atveju Nyderlandų prokuratūros prašymu Lenkijos teismas dėl susijusio nuosprendžio pateikė papildomos informacijos, iš kurios matyti, kad S. A. Zdziaszek nei pirmojoje, nei apeliacinėje instancijoje asmeniškai nedalyvavo nė viename teismo posėdyje, kuriame byla buvo sprendžiama iš esmės.

43 Dėl vienos iš Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų sąlygų taikymo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuoja, kad Europos arešto orderį išdavęs teismas netaikė Europos arešto orderio formos d punkto 2 papunkčio ir nenurodė taikytinos šios formos d punkto 3 papunkčio kategorijos.

44 Taigi kyla klausimas, ar tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas gali šiuo pagrindu atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį.

45 Šis teismas mano, kad yra duomenų, kuriais remiantis galima atsakyti teigiamai.

46 Iš Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies įžanginiame sakinyje vartojamos formuluotės „išskyrus atvejus, kai Europos arešto orderyje nurodyta“ galima spręsti, kad informacija apie vienos iš šios nuostatos a–d punktuose nurodytų sąlygų taikymą iš esmės turi būti pateikta Europos arešto orderio d dalyje arba bent laikantis jame aprašytų kategorijų formuluotės.

47 Toks aiškinimas atitiktų šiuo Pagrindų sprendimu siekiamus tikslus – pirma, užtikrinti, kad galutinis sprendimas dėl Europos arešto orderio vykdymo būtų priimtas per nustatytą terminą, nes taip maksimaliai sumažėtų atvejų, kai reikia prašyti papildomos informacijos, antra, numatyti tikslius ir vienodus atsisakymo perduoti pagrindus ir, trečia, suteikti vykdančiajai teisminei institucijai galimybę paprastai ir aiškiai įsitikinti, kad buvo veiksmingai užtikrinta suinteresuotojo asmens teisė į gynybą.

48 Vis dėlto prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad yra ir duomenų, pagrindžiančių priešingą nuomonę. Atrodo, jog Europos arešto orderį išdavę teismai apskritai mano, kad nebūtina naudotis Europos arešto orderio formos d punkto 3 papunktyje nurodytomis kategorijomis.

49 Be to, jeigu į šį klausimą būtų atsakyta teigiamai, tai galėtų lemti dažnesnį atsisakymą perduoti, taigi būtų perduodama mažiau asmenų, o tai prieštarautų tarpusavio pripažinimo principui.

50 Jeigu į pirmuosius du klausimus būtų atsakyta neigiamai, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad taip pat turėtų patikrinti, ar sprendžiant dėl kaltės, kuria grindžiamas sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo, taikytina viena iš Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose numatytų sąlygų.

51 Šiuo klausimu iš Europos arešto orderį išdavusio teismo pateiktos papildomos informacijos matyti, kad Lenkijoje vyko ir procesas pirmojoje instancijoje, per kurį dėl S. A. Zdziaszek priimtas 2012 m. balandžio 10 d. apkaltinamasis nuosprendis, ir apeliacinis procesas, per kurį minėtas nuosprendis buvo paliktas nepakeistas.

52 Dėl proceso pirmojoje instancijoje Europos arešto orderį išdavęs teismas pateikė šią informaciją:

– pirmojoje instancijoje įvyko 27 teismo posėdžiai,

– prašomas perduoti asmuo nedalyvavo nė viename iš šių posėdžių,

– iš pradžių prašomam perduoti asmeniui vienas po kito atstovavo du teismo paskirti advokatai, vėliau jam atstovavo paties pasirinktas advokatas, kuris dalyvavo paskesniuose teismo posėdžiuose, ir

– prašomas perduoti asmuo ir jo pasirinktas advokatas nedalyvavo posėdyje, kuriame buvo skelbiamas apkaltinamasis nuosprendis, tačiau jiems buvo pranešta apie nuosprendžio dėl bylos esmės turinį, nes jie pateikė prašymą pateikti šio nuosprendžio „teisinį pagrindimą“.

53 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, iš šios informacijos negalima daryti išvados, kad proceso etape, kuriame S. A. Zdziaszek turėjo teismo paskirtą advokatą, jis „žinojo apie numatytą teisminį nagrinėjimą“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies b punktą.

54 Tačiau jeigu kalbėtume apie proceso etapą, kuriame jo pasirinktas advokatas dalyvavo nagrinėjant bylą, šis teismas, remdamasis advokato dalyvavimu, darytų išvadą, kad šiame proceso etape S. A. Zdziaszek faktiškai „žinojo apie numatomą teisminį nagrinėjimą“ ir „įgaliojo“ tą advokatą „jį ginti teisminio nagrinėjimo metu“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą.

55 Vis dėlto iš Europos arešto orderį išdavusio teismo pateiktos informacijos negalima daryti išvados, kad „tas advokatas iš tiesų <…> gynė [S. A. Zdziaszek] teisminio nagrinėjimo metu“, o tik galima daryti išvadą, kad minėtas advokatas dalyvavo teismo posėdžiuose pirmojoje instancijoje. Be to, visai nenurodyta, kuriuose iš šiame procese vykusių 27 posėdžių dalyvavo S. A. Zdziaszek pasirinktas advokatas ir kas juose buvo nagrinėjama. Todėl tik iš šios informacijos negalima daryti išvados, kad tas advokatas dalyvavo posėdžiuose ir juose iš tiesų gynė suinteresuotąjį asmenį.

56 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro išvadą, kad S. A. Zdziaszek asmeniškai nedalyvavo teismo procese, per kurį buvo priimtas sprendimas pirmojoje instancijoje, ir kad šiam procesui netaikoma nė viena iš Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų sąlygų.

57 Dėl proceso apeliacinėje instancijoje Europos arešto orderį išdavęs teismas pateikė šią informaciją:

– prašomas perduoti asmuo nedalyvavo apeliacinės instancijos teismo posėdyje,

– šaukimas į šį posėdį jam buvo tinkamai įteiktas ir

– prašomo perduoti asmens advokatas dalyvavo apeliacinės instancijos teismo posėdyje.

58 Remdamasis Europos arešto orderį išdavusio teismo pateikta papildoma informacija, kad S. A. Zdziaszek ir jo advokatas buvo informuoti apie 2012 m. balandžio 10 d. nuosprendžio turinį, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas daro išvadą, kad prašomas perduoti asmuo „žinojo apie numatytą“ apeliacinį „teisminį nagrinėjimą“ ir „įgaliojo <…> jį ginti teisminio nagrinėjimo metu“. Kadangi įvyko tik vienas apeliacinės instancijos teismo posėdis, šis teismas iš tos pačios informacijos, nurodančios, kad minėtas advokatas dalyvavo apeliacinės instancijos teismo posėdyje, be kita ko, daro išvadą, kad per šį teismo posėdį „advokatas iš tiesų gynė“ S. A. Zdziaszek.

59 Taigi situacija skiriasi, atsižvelgiant į tai, ar kalbame apie procesą pirmojoje, ar apeliacinėje instancijoje, jeigu darome prielaidą, kad byla buvo nagrinėjama iš esmės.

60 Prieš prašydamas Europos arešto orderį išdavusio teismo patikslinti šį aspektą, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą, ar procesui apeliacinėje instancijoje taikytina Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalis.

61 Šis teismas mano, kad yra nemažai duomenų, kuriais remiantis galima atsakyti teigiamai.

62 Šiuo atžvilgiu jis remiasi tos nuostatos formuluote, pagal kurią jos apimtis neapribojama tik procesu pirmosios instancijos teisme, nes jos c ir d punktuose aiškiai nurodytas ir „bylos persvarstymas“, ir „apeliacinis skundas“. Pagal Lenkijos teisę apeliacinis procesas reiškia pakartotinį bylos nagrinėjimą iš esmės.

63 Be to, tokį šio pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies aiškinimą patvirtina minėta nuostata siekiamas tikslas, kuris, kaip Teisingumo Teismas nusprendė 2013 m. vasario 26 d. Sprendimo *Melloni* (C-399/11, EU:C:2013:107) 43 punkte ir 2016 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Dworzecki*, (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346) 37 punkte, yra suteikti vykdančiajai teisminei institucijai galimybę leisti perduoti asmenį, nepaisant to, kad prašomas perduoti asmuo nedalyvavo nagrinėjant bylą, kurioje priimtas apkaltinamasis nuosprendis, ir kartu visiškai užtikrinti jo teisę į gynybą.

64 Teisė į gynybą yra teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, kaip tai suprantama pagal EŽTK 6 straipsnį ir Chartijos 47 straipsnį, dalis, tad jeigu valstybėje narėje numatytas apeliacinis procesas, privaloma užtikrinti, kad suinteresuotasis asmuo per tokį procesą galėtų pasinaudoti minėtose nuostatose įtvirtintomis pagrindinėmis garantijomis. Taigi, nors suinteresuotasis asmuo turi galimybę atsisakyti savo teisės į gynybą, baudžiamąją bylą nagrinėjantis teismas, kuris turi priimti naują sprendimą dėl atitinkamo asmens kaltės, kaip yra nusprendęs Europos Žmogaus Teisių Teismas, negali tokio sprendimo priimti tiesiogiai neįvertinęs kaltinamojo, siekiančio įrodyti, kad nepadarė nusikalstamos veikos, kuria kaltinamas, asmeniškai pateiktų įrodymų. Tokioje situacijoje vien to, kad suinteresuotasis asmuo galėjo pasinaudoti savo teise į gynybą pirmojoje instancijoje, nepakanka, kad būtų galima nuspręsti, jog įvykdyti EŽTK 6 straipsnyje ir Chartijos 47 straipsnyje nustatyti reikalavimai.

65 Jeigu asmuo asmeniškai nedalyvavo apeliaciniame procese, o byla šioje instancijoje buvo išnagrinėta iš esmės ir asmuo buvo dar kartą nuteistas arba pirmojoje instancijoje priimtas apkaltinamasis nuosprendis buvo paliktas nepakeistas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, jog tai, kad šiam procesui būtų taikoma Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalis, neprieštarauja šios nuostatos tikslui.

66 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas vis dėlto pažymi, kad kai kurios valstybės narės tokiam aiškinimui nepritaria ir mano, kad apeliacinis procesas visiškai neturi reikšmės atliekant kontrolę pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį. Taip pat būtų galima teigti, kad, jeigu nustatoma, kad per procesą pirmojoje instancijoje suinteresuotojo asmens teisė į gynybą buvo visiškai užtikrinta, pagal tarpusavio pasitikėjimo principą manytina, kad išduodančiosios valstybės narės institucijos nepažeidė pagal Sąjungos teisę pripažįstamų pagrindinių teisių ir kituose galimuose procesuose. Tačiau Teisingumo Teismas dar nėra priėmęs sprendimo šiuo klausimu.

67 Būtent šiomis aplinkybėmis *Rechtbank Amsterdam* (Amsterdamo apylinkės teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar toks procesas,

– kuriame Europos arešto orderį išdavusios valstybės narės teismas nusprendžia dėl atskirų laisvės atėmimo bausmių, pirmiau paskirtų suinteresuotajam asmeniui galutiniais nuosprendžiais, subendrinimo į vieną laisvės atėmimo bausmę ir (arba) dėl bendros laisvės atėmimo bausmės, pirmiau paskirtos suinteresuotajam asmeniui galutiniu teismo nuosprendžiu, pakeitimo ir

– kuriame teismas nebenagrinėja kaltės klausimo,

kaip procesas, kuriame buvo priimtas 2014 m. kovo 25 d. *cumulative sentence* (sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo), yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] buvo priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal [Pagrindų sprendimo 2002/584] 4a straipsnio 1 dalies įžanginį sakinį?

2. Ar vykdančioji teisminė institucija,

– kai prašomas perduoti asmuo asmeniškai nedalyvavo nagrinėjant bylą, kurioje priimtas sprendimas,

– tačiau kai nei [Europos arešto orderyje], nei pateikdama papildomą informaciją, kurios buvo prašoma pagal [Pagrindų sprendimo 2002/584] 15 straipsnio 2 dalį, Europos arešto orderį išdavusi teisminė institucija nepranešė apie vienos ar kelių [Pagrindų sprendimo 2002/584] 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodytų sąlygų taikymą naudodamasi vienos ar kelių vienodos [Europos arešto orderio] formos d dalies 3 papunkčio kategorijų formuluote,

gali vien tik dėl šios priežasties nuspręsti, kad neįvykdyta nė viena [Pagrindų sprendimo 2002/584] 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose nurodyta sąlyga, ir tik dėl to atsisakyti vykdyti [Europos arešto orderį]?

3. Ar apeliacinis procesas,

– kuriame byla buvo išnagrinėta iš esmės ir

– per kurį dėl asmens buvo priimtas (naujas) apkaltinamasis nuosprendis ir (arba) paliktas nepakeistas pirmojoje instancijoje priimtas apkaltinamasis nuosprendis,

– o [Europos arešto orderis] išduotas tam, kad būtų vykdomas šis apkaltinamasis nuosprendis,

yra „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo [2002/584] 4 straipsnio 1 dalį?“

**Dėl sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūros**

68 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo šį prašymą nagrinėti pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 107 straipsnyje numatytą prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

69 Grįsdamas savo prašymą šis teismas nurodo, kad A. S. Zdziaszek laikomas suimtas Nyderlanduose, kol laukiama sprendimo dėl Lenkijos Respublikos kompetentingos institucijos dėl jo išduoto nagrinėjamo Europos arešto orderio vykdymo.

70 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad negali išspręsti šio klausimo, kol Teisingumo Teismas nepriims sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą. Taigi Teisingumo Teismo atsakymas į pateiktus klausimus turės tiesioginę ir lemiamą įtaką A. S. Zdziaszek suėmimo Nyderlanduose trukmei iki galimo jo perdavimo, vykdant šį Europos arešto orderį.

71 Pirmiausia konstatuotina, kad šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl Pagrindų sprendimo 2002/584, patenkančio į SESV trečiosios dalies V antraštinės dalies, susijusios su laisvės, saugumo ir teisingumo erdve, nuostatų taikymo sritį, išaiškinimo. Todėl šis prašymas gali būti nagrinėjamas pagal prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

72 Antra, kalbant apie skubos kriterijų, vadovaujantis suformuota Teisingumo Teismo jurisprudencija reikia atsižvelgti į tai, kad pagrindinėje byloje iš suinteresuotojo asmens atimta laisvė ir jo tolesnis kalinimas priklauso nuo pagrindinės bylos baigties (2016 m. lapkričio 10 d. Sprendimo *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, 21 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija). Be to, atitinkamo asmens

padėtį reikia vertinti tą dieną, kurią nagrinėjamas prašymas priimti prejudicinį sprendimą pagal sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą (2016 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Dworzecki*, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 22 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

73 Nagrinėjamu atveju neginčijama, kad A. S. Zdziaszek iki šiol yra suimtas. Kita vertus, tai, ar šis asmuo bus toliau laikomas suimtas, priklauso nuo pagrindinės bylos baigties, nes, kaip paaiškino prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, suėmimas jam paskirtas vykdant dėl jo išduotą nagrinėjamą Europos arešto orderį.

74 Šiomis aplinkybėmis atsižvelgusi į teisėjo pranešėjo siūlymą ir susipažinusi su generalinio advokato nuomone Teisingumo Teismo penktoji kolegija 2017 m. birželio 8 d. nusprendė tenkinti nacionalinio teismo prašymą nagrinėti šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą taikant prejudicinio sprendimo priėmimo skubos tvarka procedūrą.

## Dėl prejudicinių klausimų

### *Dėl pirmojo ir trečiojo klausimų*

75 Pirmuoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar sąvoką „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį, reikia aiškinti taip, kad ji apima apeliacinį procesą ir (arba) tokį procesą, per kurį pakeičiama viena ar kelios pirmiau paskirtos laisvės atėmimo bausmės, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamas procesas, per kurį buvo priimtas sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo.

76 Siekiant atsakyti į šiuos performuluotus klausimus, reikia priminti, kad, pirma, kaip matyti iš šios dienos Sprendimo *Tupikas* (C-270/17 PPU) 81, 90 ir 98 punktų, taikant Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį, tuo atveju, jeigu procesas vyko keliose instancijose, kuriose vienas po kito buvo priimti keli sprendimai, ir bent vienas jų buvo priimtas *in absentia*, sąvoką „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“ reikia suprasti tik kaip procesą apeliacinėje instancijoje, jeigu šioje instancijoje priimtas galutinis sprendimas dėl suinteresuotojo asmens kaltės ir paskirta tokia bausmė, kaip laisvės atėmimas, iš naujo iš esmės išnagrinėjus bylos fakto ir teisės klausimus.

77 Iš tiesų paprastai tokį nuosprendį sudaro dvi atskiros, bet susijusios dalys: kaltės pripažinimas ir bausmės, šiuo atveju – laisvės atėmimo bausmės, paskyrimas (šiuo klausimu žr. šios dienos Sprendimo *Tupikas*, C-270/17 PPU, 78 ir 83 punktus).

78 Vis dėlto, net jeigu, kaip yra pagrindinėje byloje, per vėlesnį procesą pakeičiamas paskirtos bausmės dydis, apeliacinėje instancijoje priimtas sprendimas, turintis šio sprendimo 76 punkte nurodytus požymius, lieka svarbus vykdant patikrinimus, kuriuos pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį turi atlikti vykdančioji teisminė institucija.

79 Dėl tų pačių priežasčių, kaip nurodytosios šios dienos Sprendimo *Tupikas* (C-270/17 PPU) 83 ir 84 punktuose, apeliacinėje instancijoje priimtas galutinis sprendimas dėl kaltės turi tiesioginį poveikį atitinkamo asmens padėčiai, juo labiau kad jis yra tam asmeniui paskirtos laisvės atėmimo bausmės teisinis pagrindas.

80 Taigi ypač svarbu, kad suinteresuotasis asmuo galėtų visapusiškai pasinaudoti savo teise į gynybą prieš priimant galutinį sprendimą dėl jo kaltės.

81 Reikia pridurti, kad iš šios dienos Sprendimo *Tupikas* (C-270/17 PPU) 85 ir 86 punktų taip pat matyti, kad pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį procesas apeliacinėje instancijoje juo labiau yra lemiamas, nes šioje proceso stadijoje, visiškai ir veiksmingai užtikrinant teisę į gynybą, galima ištaisyti galimą šios teisės pažeidimą, padarytą pirmesnėje baudžiamojo proceso stadijoje.

82 Taigi dėl šio pirmojo ir trečiojo klausimų aspekto darytina išvada, kad sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį, aiškintina taip, kad ji apima procesą apeliacinėje instancijoje, per kurį, iš naujo iš esmės išnagrinėjus bylos fakto ir teisės klausimus, priimtas galutinis sprendimas dėl suinteresuotojo asmens kaltės ir paskirta tokia bausmė, kaip laisvės atėmimas, net jeigu paskirta bausmė vėlesniu sprendimu buvo pakeista.

83 Antra, reikia nustatyti, ar vėlesnėje proceso stadijoje priimtam sprendimui, kuriuo viena ar kelios pirmiau paskirtos laisvės atėmimo bausmės pakeistos, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamam sprendimui dėl subendrintos bausmės skyrimo, gali būti taikoma Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalis.

84 Kaip matyti iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos, nors toks sprendimas priimamas po to, kai vienu ar keliais apkaltinamaisiais nuosprendžiais suinteresuotajam asmeniui paskirta viena ar kelios bausmės, jis neturi jokio poveikio asmens kaltės pripažinimui tais pirmesniais nuosprendžiais, ir laikoma, kad kaltė nustatyta galutinai.

85 Be to, tokiu sprendimu pakeičiamas paskirtos bausmės ar bausmių dydis. Taigi reikia skirti tokios rūšies priemones nuo priemonių, susijusių su laisvės atėmimo bausmės vykdymo tvarka. Be kita ko, iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos matyti, kad EŽTK 6 straipsnio 1 dalis netaikoma klausimams, susijusiems su laisvės atėmimo bausmės vykdymo tvarka, pavyzdžiui, klausimams dėl lygtinio paleidimo (šiuo klausimu žr. 2012 m. balandžio 3 d. EŽTT sprendimo *Boulois prieš Liuksemburgą*, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, 87 punktą).

86 Galiausiai procesas, kuriame priimtas toks sprendimas, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamas sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo, kuriuo, be kita ko, suinteresuotajam asmeniui pirmiau paskirta viena ar kelios bausmės subendrinamos į vieną bausmę, neišvengiamai lemia jam palankesnį rezultatą. Pavyzdžiui, įsigaliojus naujam teisės aktui, pagal kurį už padarytą nusikalstamą veiką baudžiama ne taip griežtai, gali būti paskirta švelnesnė bausmė. Be to, jeigu priimti keli apkaltinamieji nuosprendžiai, kurių kiekvienu paskirta bausmė, jos gali būti subendrintos ir paskirta viena galutinė bausmė, mažesnė nei pirmesniais nuosprendžiais paskirtų bausmių suma.

87 Šiuo klausimu iš Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos matyti, kad EŽTK 6 straipsnio 1 dalies garantijos taikomos ne tik pripažįstant asmenį kaltu, bet ir skiriant bausmę (šiuo klausimu žr. 2013 m. lapkričio 28 d. EŽTT sprendimo *Dementyev prieš Rusiją*, CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, 23 punktą). Tad teisingo bylos nagrinėjimo principo laikymasis reiškia, kad suinteresuotasis asmuo turi teisę dalyvauti teismo posėdžiuose, nes jie gali turėti svarbių padarinių bausmės, kuri jam bus paskirta, dydžiui (šiuo klausimu žr. 1993 m. rugsėjo 21 d. EŽTT sprendimo *Kremzov prieš Austriją*, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, 67 punktą).

88 Taip yra konkrečios subendrintos bausmės skyrimo procedūros atveju, jeigu ji nėra tik formalus aritmetinis veiksmas, ir nustatant bausmės dydį suteikiama diskrecija, be kita ko, atsižvelgiant į suinteresuotojo asmens padėtį ar asmenybę arba į lengvinančias ar sunkinančias aplinkybes (šiuo klausimu žr. 1982 m. liepos 15 d. EŽTT sprendimo *Eckle prieš Vokietiją*, CE:ECHR:1983:0621JUD000813078, 77 punktą ir 2013 m. lapkričio 28 d. Sprendimo *Dementyev prieš Rusiją*, CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, 25 ir 26 punktus).

89 Be to, šiuo atžvilgiu nesvarbu, ar atitinkamas teismas turi įgaliojimus skirti sunkesnę bausmę nei pirmiau paskirtoji (šiuo klausimu žr. 1988 m. gegužės 26 d. EŽTT sprendimo *Ekbatani prieš Švediją*, CE:ECHR:1988:0526JUD001056383, 32 punktą ir 2006 m. spalio 18 d. Sprendimo *Hermi prieš Italiją*, CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, 65 punktą).

90 Vadinasi, procesas, per kurį priimamas sprendimas dėl subendrintos bausmės skyrimo, kaip nagrinėjamasis pagrindinėje byloje, kuriuo iš naujo nustatomas pirmiau paskirtų laisvės atėmimo bausmių dydis, turi būti laikomas svarbiu taikant Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį, nes per jį šiuo aspektu kompetentingai institucijai suteikiama diskrecija, kaip nurodyta šio sprendimo 88 punkte, ir priimamas galutinis sprendimas dėl bausmės.

91 Kadangi per panašų procesą nustatomas bausmės, kurią galiausiai turės atlikti nuteistasis, dydis, jis turi galėti veiksmingai pasinaudoti savo teise į gynybą, kad galėtų pasiekti sau palankaus šiuo klausimu priimtino sprendimo.

92 Tai, kad hipotetiškai naujai nustatyta bausmė yra palankesnė suinteresuotajam asmeniui, neturi reikšmės, nes bausmės dydis iš anksto nenustatomas, o priklauso nuo to, kaip kompetentinga institucija įvertina bylos aplinkybes, ir atitinkamam asmeniui lemiamą reikšmę turi būtent galutinai nustatytas bausmės dydis.

93 Atsižvelgiant į pirmiau išdėstytus motyvus, konstatuotina, kad tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kai po proceso apeliacinėje instancijoje, per kurį bylą buvo iš naujo išnagrinėta iš esmės, priimtame sprendime buvo galutinai nuspręsta dėl atitinkamo asmens kaltės ir tuo remiantis jam buvo paskirta laisvės atėmimo bausmė, o jos dydis pakoreguotas vėlesniu kompetentingos institucijos sprendimu po to, kai ji pasinaudojo savo diskrecija tuo klausimu ir galutinai nustatė bausmę, taikant Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį reikia atsižvelgti į abu sprendimus.

94 Kaip matyti iš šio sprendimo 76–80 ir 90–92 punktų, iš tiesų reikia užtikrinti teisę į gynybą ir nustatant kaltę, ir skiriant galutinę bausmę, ir jeigu šie du aspektai, be kita ko, glaudžiai susiję, būtų atskirti, šiuo atžvilgiu priimti abu galutiniai sprendimai turi būti tikrinami, kaip reikalaujama pagal minėtą nuostatą. Konkrečiau kalbant, joje siekiama sustiprinti atitinkamų asmenų procesines teises ir garantuoti, kad bus užtikrinta jų pagrindinė teisė į teisingą bylos nagrinėjimą (šiuo klausimu žr. šios dienos Sprendimo *Tupikas*, C-270/17 PPU, 58 ir 61–63 punktus), ir, kaip nurodyta šio sprendimo 87 punkte, šių reikalavimų reikia laikytis ir nustatant kaltę, ir skiriant bausmę.

95 Be to, toks aiškinimas nesukeltų jokių praktinių nepatogumų, nes, kaip generalinis advokatas pažymėjo išvados 55 punkte, prie Pagrindų sprendimo 2002/584 pridėtoje vienodoje Europos arešto orderio formoje reikalaujama pateikti informaciją dėl abiejų šių aspektų. Todėl pirmiau pateiktas aiškinimas negali apsunkinti išduodančiosios teisminės institucijos darbo.

96 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti: tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį, aiškintina kaip apimanti ne tik procesą, kuriame priimtas apeliacinis sprendimas, jeigu tame sprendime, iš naujo išnagrinėjus bylą iš esmės, galutinai nuspręsta dėl atitinkamo asmens kaltės, bet ir tokį vėlesnį procesą, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamas sprendimo dėl subendrintos bausmės skyrimo procesas, per kurį priimtu sprendimu galutinai pakeistas pirmiau paskirtos bausmės dydis, jeigu jį priėmusi institucija šiuo klausimu turėjo tam tikrą diskreciją.

***Dėl antrojo klausimo***

97 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Pagrindų sprendimą 2002/584 reikia aiškinti taip, kad pagal jį vykdančiajai teisminei institucijai leidžiama atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį vien dėl to, kad nei prie šio pagrindų sprendimo pridėtoje vienodoje Europos arešto orderio formoje, nei iš išduodančiosios teisminės institucijos pagal minėto pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį gautoje papildomoje informacijoje nepateikta pakankamai duomenų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, kad susiklostė vienas iš to paties pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose numatytų atvejų.

98 Siekiant pateikti naudingą atsakymą į šį klausimą, primintina, kad pagal Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalį privalomi patikrinimai iš esmės turi būti atliekami dėl proceso paskutinėje instancijoje, per kurį byla buvo išnagrinėta iš esmės ir buvo priimtas galutinis nuosprendis dėl suinteresuotojo asmens (šiuo klausimu žr. šios dienos Sprendimo *Tupikas*, C-270/17 PPU, 81, 90 ir 91 punktus). Konkrečiu atveju, nagrinėtu atsakant į pirmąjį ir trečiąjį klausimus, kai pirmiau paskirtos bausmės dydis buvo galutinai pakeistas per naują procesą, kuriame buvo pasinaudota diskrecija, šiuo aspektu svarbūs abu šie procesai, kaip matyti iš šio sprendimo 93, 94 ir 96 punktų.

99 Taigi išduodančioji teisminė institucija turi pateikti Pagrindų sprendimo 2002/584 8 straipsnio 1 dalyje numatytą papildomą informaciją dėl pirmojo proceso arba tam tikru atveju dėl abiejų šių procesų.

100 Vadinasi, taikydama šio pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 punktą, vykdančioji teisminė institucija atitinkamai privalo nagrinėti tik pirmesniame punkte nurodytus procesus.

101 Atsižvelgiant į šia nuostata įtvirtintą sistemą, be to, kaip matyti iš jos formuluotės, vykdančioji teisminė institucija turi galimybę atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį, išduotą siekiant įvykdyti laisvės atėmimo bausmę arba nutartį paskirti suėmimą, jeigu suinteresuotasis asmuo asmeniškai nedalyvavo nagrinėjant bylą, kurioje priimtas sprendimas, išskyrus atvejus, kai Europos arešto orderyje nurodyta, kad įvykdytos minėtos nuostatos a–d punktuose išdėstytos sąlygos.

102 Tad jeigu nustatoma viena iš minėtuose a–d punktuose numatytų sąlygų, vykdančioji teisminė institucija privalo vykdyti Europos arešto orderį, nors suinteresuotasis asmuo nedalyvavo nagrinėjant bylą, kurioje priimtas sprendimas (šiuo klausimu žr. šios dienos Sprendimo *Tupikas*, C-270/17 PPU, 50, 55 ir 95 punktus).

103 Jeigu ši institucija mano, jog neturi pakankamai duomenų, kad galėtų priimti pagrįstą sprendimą dėl suinteresuotojo asmens perdavimo, prieš priimdama sprendimą dėl perdavimo ji turi taikyti Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalį ir paprašyti išduodančiosios teisminės institucijos skubiai pateikti papildomos, kaip ji mano, reikalingos informacijos.

104 Jeigu šiame etape vykdančioji teisminė institucija vis dar negauna reikiamo patvirtinimo, kad per atitinkamą procesą buvo užtikrinta asmens teisė į gynybą, ji gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį.

105 Ši institucija ne tik negali toleruoti pagrindinių teisių pažeidimo, bet, kaip numatyta Pagrindų sprendimo 2002/584 15 straipsnio 2 dalyje, privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi 17 straipsnyje nustatytų terminų priimti sprendimą dėl Europos arešto orderio vykdymo, ir negalima reikalauti, kad ji dar kartą taikytų minėtą 15 straipsnio 2 dalį (šiuo klausimu žr. 2016 m. balandžio 5 d. Sprendimo *Aranyosi ir Căldăraru*, C-404/15 ir C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 97 punktą).

106 Vis dėlto šiame kontekste pabrėžtina, kad Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnyje numatytas Europos arešto orderio neprivalomas nevykdymo pagrindas, o jo 1 dalies a–d punktuose nurodyti atvejai pateikti kaip šio neprivalomo vykdymo pagrindo išimtys (šiuo klausimu žr. šios dienos Sprendimo *Tupikas*, C-270/17 PPU, 50 ir 96 punktus).

107 Šiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas jau turėjo progą patikslinti, kad vykdančioji teisminė institucija, net konstatavusi, kad šie atvejai neapima asmens, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, padėties, gali atsižvelgti į kitas aplinkybes, kuriomis remdamasi ji gali įsitikinti, kad perdavus suinteresuotąjį asmenį nebus pažeista jo teisė į gynybą (šiuo klausimu žr. 2016 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Dworzecki*, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, 50 ir 51 punktus).

108 Taigi Pagrindų sprendimu 2002/584 vykdančiajai teisminei institucijai neužkertamas kelias įsitikinti, kad buvo užtikrinta atitinkamo asmens teisė į gynybą, ir tinkamai atsižvelgti į visas jos nagrinėjamos bylos aplinkybes, įskaitant informaciją, kuria ji pati gali disponuoti.

109 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti: Pagrindų sprendimas 2002/584 aiškintinas taip, kad, jeigu suinteresuotasis asmuo asmeniškai nedalyvavo procese arba atitinkamais atvejais procesuose, reikšminguose taikant šio pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalį, ir jeigu nei prie minėto pagrindų sprendimo pridėtoje vienodoje Europos arešto orderio formoje, nei iš išduodančiosios teisminės institucijos pagal to paties pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį gautoje papildomoje informacijoje nepateikta pakankamai duomenų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, kad susiklostė vienas iš Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose numatytų atvejų, vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį.

110 Nepaisant to, šiuo pagrindų sprendimu vykdančiajai teisminei institucijai neužkertamas kelias atsižvelgti į visas jos nagrinėjamos bylos aplinkybes, kad įsitikintų, jog per atitinkamą procesą ar procesus buvo užtikrinta suinteresuotojo asmens teisė į gynybą.

**Dėl bylinėjimosi išlaidų**

111 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

**Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:**

1. **Tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, sąvoka „teisminis nagrinėjimas, po kurio [per kurį] priimtas sprendimas“, kaip tai suprantama pagal 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimo 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos, iš dalies pakeisto 2009 m. vasario 26 d. Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/299/TVR, 4a straipsnio 1 dalį, aiškintina kaip apimanti ne tik procesą, kuriame priimtas apeliacinis sprendimas, jeigu tame sprendime, iš naujo išnagrinėjus bylą iš esmės, galutinai nuspręsta dėl atitinkamo asmens kaltės, bet ir tokį vėlesnį procesą, kaip pagrindinėje byloje nagrinėjamas sprendimo dėl subendrintos bausmės skyrimo procesas, per kurį priimtu sprendimu galutinai pakeistas pirmiau paskirtos bausmės dydis, jeigu jį priėmusi institucija šiuo klausimu turėjo tam tikrą diskreciją.**

2. **Pagrindų sprendimas 2002/584, iš dalies pakeistas Pamatiniu sprendimu 2009/299, aiškintinas taip, kad, jeigu suinteresuotasis asmuo asmeniškai nedalyvavo procese arba atitinkamais atvejais procesuose, reikšminguose taikant šio pagrindų sprendimo 4a straipsnio 1 dalį, ir jeigu nei prie minėto pagrindų sprendimo pridėtoje vienodoje Europos arešto orderio formoje, nei iš išduodančiosios teisminės institucijos pagal to paties iš dalies pakeisto**

**pagrindų sprendimo 15 straipsnio 2 dalį gautoje papildomoje informacijoje nepateikta pakankamai duomenų, kuriais remiantis būtų galima nustatyti, kad susiklostė vienas iš Pagrindų sprendimo 2002/584 4a straipsnio 1 dalies a–d punktuose numatytų atvejų, vykdančioji teisminė institucija gali atsisakyti vykdyti Europos arešto orderį.**

Nepaisant to, šiuo iš dalies pakeistu pagrindų sprendimu vykdančiajai teisminei institucijai neužkertamas kelias atsižvelgti į visas nagrinėjamos bylos aplinkybes, kad įsitikintų, jog per atitinkamą procesą ar procesus buvo užtikrinta suinteresuotojo asmens teisė į gynybą.

Parašai.